

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2022-11-03

Diarienummer:
SCN-2022-00650

Handläggare:
Johanna Trost

Upphandling HVB för vuxna med missbruk

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** uppdra till förvaltningen att inleda arbetet med ny ramavtalsupphandling gällande HVB för vuxna med missbruk.

Ärendet

Socialnämnden har idag ramavtal gällande HVB för vuxna med missbruk som löper under perioden 2020-04-01 t.o.m. 2024-03-31. Ärendet behandlar beslut om ny upphandling gällande HVB för vuxna med missbruk.

Beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningen.

Föredragning

Bakgrund

Socialtjänsten har ansvar för behandlingsinsatser för vuxna personer med en missbruksproblematik. Socialtjänsten delar ansvaret med hälso- och sjukvården. För att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten för missbruksvården så finns det i Uppsala län en regional överenskommelse och en lokal överenskommelse om samverkan och ansvarsfördelning.

Vård på behandlingshem beslutas enligt socialtjänstlagen efter en ansökan. Behandlingshem blir aktuellt när en nykter och drogfri miljö behövs för att bryta missbruket. Om missbruket är allvarligt och riskerar personens hälsa allvarligt så kan socialtjänsten använda tvångsinsatser genom lagstiftningen om vård av missbrukare

(LVM). Socialnämnden har idag ramavtal gällande HVB för vuxna med missbruk som löper under perioden 2020-04-01 t.o.m. 2024-03-31.

Avrop under avtalsperioden

Under avtalsperioden fram till 31 augusti 2022 har 334 avrop gjorts.

- År 2020: 92
- År 2021: 143
- År 2022: 99

Under samma period har 32 direktupphandlingar gjorts.

- År 2020: 16
- År 2021: 10
- År 2022: 6

Kostnader

Kostnaderna för HVB placeringar ökade år 2021 och har därefter legat kvar på samma nivå.

- År 2020: 20,9 MKR
- År 2021 28,6 MKR
- År 2022 (beräknat utfall helår): cirka 28 MKR

Samsjuklighetsutredningen

Samsjuklighetsutredningen tillsattes av regeringen i juni 2020. Utredningen fick i uppdrag att föreslå hur samordnade insatser när det gäller vård, behandling och stöd kan säkerställas för barn, unga och vuxna personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd. Syftet är att skapa förutsättningar för att personer med sådan samsjuklighet erbjuds en samordnad, behovsanpassad och patientcentrerad vård och omsorg och får tillgång till de medicinska, farmakologiska, psykiatriska och sociala insatser som de är i behov av.

Utredningen föreslår bl. a. att all behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård. Den föreslår att socialtjänstens ansvar för personer med skadligt bruk och beroende förtydligas och fokuseras på fyra huvudsakliga områden- uppsökande verksamhet, information om och förmedling till samhällets stöd och annat förebyggande arbete, sociala stödinsatser, stöd till anhöriga och insatser för barn och unga. Utredningen föreslår även att det blir obligatoriskt för kommuner och regioner att gemensamt bedriva en samordnad vård-och stödverksamhet för en avgränsad målgrupp med särskilt stora samordningsbehov och bristande förmåga att själv samordna insatser. HVB kommer fortsatt att vara socialtjänstens ansvar men regionerna ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatserna. Reformen föreslås träda i kraft 1 januari 2025 men något lagförslag har ännu inte presenterats.

Barnkonsekvensanalys

Barn som lever i familjer med missbruk har en utsatt situation. Nämnden satsar på stöd till familjer med missbruk genom insatserna Trappan, Sofiamodellen samt stöd genom familjeenheterna och ungdomscentrum. Barn till föräldrar med beroende och skadligt bruk av alkohol eller droger ska ges möjlighet till samtal om sin situation och

information om föräldrarnas problematik genom socialtjänsten. Upphandlade behandlingshem bör kunna ge stöd till familj och anhöriga inom ramen för behandlingen av den vuxne föräldern. Barn som lever med en förälder med beroendeproblematik och som inte ges möjlighet till stödjande insatser har en ökad risk för svårigheter och problematik senare i livet.

Förvaltningens bedömning

Nämnden har ett behov av HVB platser som ett komplement till den egna verksamheten. Insatserna på HVB ska hålla hög kvalitet med kunnig och utbildad personal. De metoder som används vid HVB ska vara anpassade till målgruppen utifrån bästa tillgängliga kunskap. Förvaltningen föreslår nämnden en förnyad ramupphandling med målsättningen att nå ett stort antal leverantörer med olika inriktningar. Inom ramen för upphandlingen behöver samsjuklighetsutredningen och kommande lagförslag omhändertas i samverkan med Region Uppsala.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser för förvaltningen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 3 november 2022

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör